Zilhicce ayının günlerinde getirilen mutlak ve mukayyed tekbir

﴿ التكبير المطلق والمقيد في أيام ذي الحجة ﴾

[Türkçe — Turkish — تركي]

Abdulaziz b. Abdullah b. Baz

Terceme : Muhammed Şahin

Tetkik : Ali Rıza Şahin

2010 - 1431

islamhouse.com

﴿ التكبير المطلق والمقيد في أيام ذي الحجة ﴾

« باللغة التركية »

عبد العزيز بن عبد الله بن باز

ترجمة: محمد مسلم شاهين

مراجعة: علي رضا شاهين

2010 - 1431

islamhouse.com

بسم الله الرحمن الرحيم

Soru:

Kurban bayramında getirilen mutlak tekbir konusu ile ilgili olarak, farz namazlarda selâmdan sonra getirilen tekbir, mutlak tekbire girer mi, yoksa girmez mi?

Bu tekbirler, sünnet mi, yoksa müstehap mı veyahut da bid'at mıdır?

Cevap:

Hamd, yalnızca Allah'adır.

Kurban bayramında getirilen tekbiri, Zilhicce ayının ilk gününden on üçüncü günün sonuna kadar getirmek meşrûdur.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

﴿ لِّيَشْهَدُوا مَنَافِعَ لَهُمْ وَيَذْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ فِي أَيَّامٍ مَّعْلُومَاتٍ عَلَىٰ مَا رَزَقَهُم مِّن بَهِيمَةِ الْأَنْعَامِ ۖ فَكُلُوا مِنْهَا وَأَطْعِمُوا الْبَائِسَ الْفَقِيرَ ﴿٢٨﴾ ﴾ [سورة الحج الآية: ٢٨]

"**Kendilerine âit birtakım** (günahlarının bağışlanması,hac ibâdetinin sevabını almaları ve ticârette kâr etmeleri gibi) **yararları yakînen görmeleri ve Allah'ın kendilerine rızık olarak verdiği kurbanlık hayvanların üzerine** (onları boğazlarken) **belirli günlerde Allah'ın adını anmaları için...**"[1]

Âyette geçen "**belirli günler**"den kasıt; Zilhicce'nin ilk on günüdür.

Yine, Allah -azze ve celle- bu konuda şöyle buyurmuştur:

﴿ ۞ وَاذْكُرُوا اللَّهَ فِي أَيَّامٍ مَّعْدُودَاتٍ ۚ فَمَن تَعَجَّلَ فِي يَوْمَيْنِ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ وَمَن تَأَخَّرَ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ ۚ لِمَنِ اتَّقَىٰ ۗ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّكُمْ إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٢٠٣﴾ ﴾

[سورة البقرة الآية: ٢٠٣]

"**Sayılı günlerde Allah'ı** (tesbih ve tekbirle) **zikredin.Kim iki günde acele etmek** (12. günde cemreleri taşladıktan sonra güneş batmadan önce Minâ'dan ayrılmak) **isterse, ona günah yoktur.Kim de** (13. günde de cemreleri taşlamak için Minâ'da geceleyip) **geri kalırsa, ona günah yoktur. Bu,** (haccı konusunda) **Allah'tan korkanlar içindir.** (Ey

[1] Hac Sûresi: 28

müslümanlar!) **Allah'tan korkun ve bilin ki, şüphesiz siz,** (öldükten sonra hesap için) **yalnızca O'nun huzurunda toplanacaksınız."**[1]

Âyette geçen **"sayılı günler"**den kasıt; Teşrik günleridir.

Nitekim Nubeyşe el-Huzelî'den -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Teşrik günleri hakkında şöyle buyurmuştur:

((أَيَّامُ التَّشْرِيقِ؛ أَيَّامُ أَكْلٍ، وَشُرْبٍ، وَذِكْرٍ لِلّٰهِ عَزَّ وَجَلَّ.)) [رواه مسلم]

"Teşrik günleri; yeme, içme ve Allah -azze ve celle-'yi anma günleridir."[2]

Buhârî, İbn-i Ömer ve Ebu Hureyre'den -Allah ikisinden de râzı olsun- sahihinde ta'lik olarak zikrettiğine göre, o şöyle demiştir:

((كَانَ ابْنُ عُمَرَ وَأَبُو هُرَيْرَةَ ﵄ يَخْرُجَانِ إِلَى السُّوقِ فِي أَيَّامِ الْعَشْرِ يُكَبِّرَانِ، وَيُكَبِّرُ النَّاسُ بِتَكْبِيرِهِمَا.)) [رواه البخاري]

"İbn-i Ömer ve Ebu Hureyre -Allah ikisinden de râzı olsun- Zilhicce'nin ilk on gününde çarşıya çıkıp yüksek sesle tekbir getirirler, insanlar da onlarla birlikte tekbir getirirlerdi."[3]

((كَانَ عُمَرُ ﵁ يُكَبِّرُ فِي قُبَّتِهِ بِمِنًى، فَيَسْمَعُهُ أَهْلُ الْمَسْجِدِ فَيُكَبِّرُونَ وَيُكَبِّرُ أَهْلُ الْأَسْوَاقِ حَتَّى تَرْتَجَّ مِنًى تَكْبِيرًا.)) [رواه البخاري]

"Ömer -Allah ondan râzı olsun- (bu günlerde) **Minâ'daki çadırında tekbir getirir, mescitte** (Hayf mescidinde) **bulunan ve onu işiten müslümanlar, onunla birlikte çarşı ve pazardaki insanlar Minâ tekbir sesleriyle inleyecek şekilde tekbir getirirlerdi."**[4]

Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- ile bir grup sahâbeden, hacda olmayan kimse için, Arefe günü sabah namazından Zilhicce'nin on üçüncü günü ikindi namazına kadar beş vakit namazlarda selâmdan sonra tekbir getirmek rivâyet olunmuştur. Hacda olan kimseye gelince, ihramlı iken, bayramın birinci günü Akabe cemresine taşları atıncaya kadar telbiye ile, taşları attıktan sonra ise, tekbirle meşgul olur. Tekbir getirmeye, Akabe cemresine ilk taşı atarken başlar.İhramlı iken telbiye ile birlikte tekbir getirirse, bunda bir sakınca yoktur.

---

[1] Bakara Sûresi: 203
[2] Müslim
[3] Buhârî
[4] Buhârî

Nitekim Muhammed b.Ebî Bekr es-Sekafî'nin rivâyetine göre kendisi,Enes b. Mâlik'le birlikte sabahleyin Minâ'dan Arafat'a giderlerken Enes'e;

((كَيْفَ كُنْتُمْ تَصْنَعُونَ فِي هَذَا الْيَوْمِ مَعَ رَسُولِ اللهِ ﷺ فَقَالَ: كَانَ يُهِلُّ مِنَّا الْمُهِلُّ فَلَا يُنْكِرُ عَلَيْهِ، وَيُكَبِّرُ مِنَّا الْمُكَبِّرُ فَلَا يُنْكِرُ عَلَيْهِ.)) [متفق عليه]

"Siz, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- ile birlikte iken bugünde nasıl hareket etmiştiniz? diye sordu.

Bunun üzerine Enes ona şöyle cevap vermiştir:

- Kimimiz telbiye getirir ama bundan dolayı kınanmazdı.Kimimiz de tekbir getirir ama bundan dolayı kınanmazdı (hepsini de hoş karşılardı)."[1]

Fakat ihramlı olan kimse için daha fazîletli olan, telbiye getirmektir. İhramlı olmayan kimse için ise, adı geçen günlerde tekbir getirmektir.

Böylelikle, âlimlerin en doğru olan görüşlerine göre, mutlak ve mukayyed tekbirin, beş günde toplandığını öğrenmiş olmaktasın. Bu günler: Arefe günü, Kurban bayramının birinci günü ile üç gün olan Teşrik günleridir. Zilhicce'nin sekizinci günü ile bu günden önceki ilk günlere gelince, bu günlerdeki tekbir, yukarıda geçen âyetler ve hadisler gereği mutlaktır, mukayyed değildir.

Abdullah b. Ömer'den -Allah ondan ve babasından râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur:

((مَا مِنْ أَيَّامٍ أَعْظَمُ عِنْدَ اللهِ ، وَلاَ أَحَبُّ إِلَيْهِ مِنْ الْعَمَلِ فِيهِنَّ مِنْ هَذِهِ الْأَيَّامِ الْعَشْرِ؛ فَأَكْثِرُوا فِيهِنَّ مِنْ التَّهْلِيلِ وَالتَّكْبِيرِ وَالتَّحْمِيدِ.)) [رواه أحمد]

"Allah Teâlâ nezdinde içerisinde sâlih amel işlenen bu on günden sevabı daha büyük ve O'nun daha çok hoşuna giden başka günler yoktur.O halde, bu günlerde bol bol tehlil[2], tekbir[3] ve tahmid[4] getirin."[5]

Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in bunun gibi başka hadisleri de vardır.[6]

---

[1] Buhârî ve Müslim

[2] Tehlîl: Lâ ilâhe illallah demektir.

[3] Tekbir: Allahu Ekber demektir.

[4] Tahmîd: Elhamdulillah demektir.

[5] Ahmed

[6] Abdulaziz b. Abdullah b. Baz; "Mecmû'u Fetâvâ ve Makâlât Mutenevvia", c: 13, s: 17